

Oikaisuvaatimus varhaiskasvatuksen maksusitoumukset toisen kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksen toimipisteessä, oikaisuvaatimus 2

Hyvvk 09.06.2026 § 39

Valmistelija

Sivistysjohtaja Tarja Puro

Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta lapselle, jonka kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta kyseinen kunta on. ([Varhaiskasvatuslaki | 540/2018 | Lainsäädäntö | Finlex](#))

Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta myös lapselle, joka asuu kunnassa huoltajiensa työn, opiskelun, sairauden tai vastaavien syiden vuoksi, vaikka lapsella ei ole Suomessa kotikuntaa tai lapsen kotikunta on kotikuntalain perusteella toinen kunta.

Varhaiskasvatuslain mukaisesti kunta voi järjestää varhaiskasvatuksen itse tai sopia järjestämisvastuun siirtämisestä toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle. Kunta voi tuottaa varhaiskasvatuspalvelut itse tai hankkia ne sopimukseen perustuen muulta palvelujen tuottajalta. Hankittaessa palveluja toiselta palvelujentuottajalta kunnan tai kuntayhtymän on varmistuttava siitä, että hankittavat palvelut vastaavat sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta.

Vuorohoitoa järjestetään iltaisin, öisin, viikonloppuisin ja arki- ja juhlapyhinä päiväkodeissa tai perhepäivähoidossa. Vuorohoitoa on järjestettävä tarpeen mukaisessa laajuudessa lapselle, joka tarvitsee sitä vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun vuoksi. Varhaiskasvatus saa pääsääntöisesti kestää enintään kymmenen tuntia yhtäjaksoisesti, lukuun ottamatta vuorohoitoa, jossa päivittäinen kesto on lapsen tarpeen mukainen.

Kunnan on pyrittävä järjestämään varhaiskasvatusta lähellä palvelun käyttäjiä ottaen huomioon asutuksen sijainti sekä liikenneyhteydet. Päiväkodin toiminta kalenterivuoden aikana ja aukioloaika vuorokaudessa on järjestettävä paikallisen tarpeen mukaan.

Lappajärven kunnan varhaiskasvatuspalvelut

Lappajärven kunta ostaa varhaiskasvatuspalvelut Alajärven kaupungilta. Vuoden 2025 loppuun asti Alajärven kaupunki vastasi Lappajärven lisäksi Vimpelin kunnan alueen varhaiskasvatuksesta. Vuoden 2026 alusta Vimpelin kunta on järjestänyt oman varhaiskasvatuksensa ja on irtaantunut Alajärven palvelusopimuksesta.

Lappajärven kunnalla ei ole sopimusta tai tehtyä maksusitoumuksia Vimpelin kunnan kanssa. Koska Vimpelin kunnan irtaantuminen Alajärven palvelutuottamisesta tapahtui kesken varhaiskasvatuksen toimintakauden (elo-heinäkuu), muutamat lappajärveläiset lapset jatkavat Vimpelin varhaiskasvatuksessa toimintakauden 2025-2026 loppuun.

Lappajärvellä toimii yksi päiväkotitoiminta ja sen satelliittiosasto keskustan alueella. Ullanlinnan päiväkodissa järjestetään myös vuorohoitoa ja toiminta-ajat määräytyvät hoidon tarpeiden mukaan.

Varhaiskasvatuspaikkojen haku Vimpelin kuntaan

Lappajärveläisistä perheistä kaksi haluaa, että Lappajärven kunta ostaisi varhaiskasvatuspalveluita Vimpelin kunnalta. Molemmat perheet asuvat Itäkylässä.

■■■■ perhe on hakenut esiopetuspaikkaa lapselleen Vimpelistä, jossa esiopetus ja aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään koululla. Toiselle alle 6-vuotiaalle lapselle he hakevat kokoaikaista varhaiskasvatuspaikkaa Vimpelistä, jossa molemmat lapset ovat olleet hoidossa. Huoltajat voivat hakea esiopetukseen tai perusopetukseen toisen kunnan alueelle. Tällöin huoltajat vastaavat itse kuljetuksista. Asuinkunnalta ei tässä tapauksessa tarvitse hakea maksusitoumusta ja palveluntuottamissopimusta. Opetusta järjestävä kunta saa kotikuntakorvauksen muiden kuntien oppilaista; tämä on pois asuinkunnan valtionosuuksista. Huoltajat vastaavat myös itse aamu- ja iltapäivätoiminnasta aiheutuvista kustannuksista.

■■■■ perheellä on ollut 3-vuotiaalle lapselleen ns. virikepaikka 1-2 päivää viikossa Vimpelin varhaiskasvatuksessa. He haluaisivat jatkaa tuota virikepaikkaa pari seuraavaa vuotta. Perheen vanhempien työpaikat ovat Keski-Pohjanmaalla ja Alajärvellä. Toinen huoltaja on tällä hetkellä kotona, joten tarve on virikepaikalle.

Kustannukset

Hoitopaikan hinta täysillä tunneilla on 1650,56 e/ kk 1.8. alkaen. Viimeisin Vimpelin kunnan lasku virikepaikasta huhtikuulta oli 773,87 euroa. Nämä hinnat on laskettu vuoden 2025 tilinpäätöksen perusteella, joten vuoden 2026 ja 2027 totetuvat hinnat voivat olla erisuuruiset.

Esiopetuksesta toisen kunnan koulussa Lappajärven kunnalta pidätetään kotikuntakorvaus, joka on 6-vuotiaasta 5388,75 euroa.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Tarja Puro

Päätösehdotus

Hyvinvointivaliokunta päättää, että

- 1) se myöntää maksusitoumuksen Vimpelin varhaiskasvatuksen toimipisteeseen ■■■■ perheelle. Jos jatkossa Itäkylän alueella järjestetään varhaiskasvatusta, maksusitoumus sanotaan irti ja perheen varhaiskasvatus järjestetään Lappajärven kunnan alueella. Maksusitoumuksen perusteena on vanhempien työssäkäyntisuunnat sekä lapsen hoitopäivän kokonaispituus.
- 2) se ei myönnä maksusitoumusta Vimpelin varhaiskasvatuksen toimipisteeseen ■■■■ perheelle virikehoitopaikkaa varten. Perusteena on toisen vanhemman kotona olo.

Lisäksi hyvinvointivaliokunta päättää, että pääsääntöisesti Lappajärven kunta ei myönnä maksusitoumuksia toisten kuntien varhaiskasvatustoimipisteisiin. Muualla kuin Lappajärven kunnan alueella toteutettavaan varhaiskasvatukseen on haettava hyvinvointivaliokunnalta maksusitoumus perusteluineen hyvissä ajoin ennen varhaiskasvatuksen tarvetta tai heti tarpeen tullessa.

Päätös

Asian käsittely kokouksessa

Ville Väkeväinen esitti, että kohta 1) ei myönnettäisi maksusitoumusta. Bo Dinga kannatti Väkeväisen esitystä.

Tuija Viinamäki esitti, että kohta 2) myönnettäisiin maksusitoumus Vimpelin varhaiskasvatukseen. Esitys raukesi kannattamattomana.

Kokouksessa on annettu vastaesitys kohdasta 1), jota on kannatettu.

Äänestys kohdasta 1) suoritetaan avoimella kädennostoäänestyksellä. Pohjaesitys JAA, vastaesitys EI. JAA-äännet eli pohjaesityksen puolesta äänestivät Tuija Ahola, Tuija Viinamäki, Maarit Viitala, Marko Angervisto ja Alpo Heikkilä. EI-äännet eli vastaesityksen puolesta äänestivät Ville Väkeväinen ja Bo Dinga.

Äänin 5-2 pohjaesitys jää voimaan.

Tuija Viinamäki esitti eriävän mielipiteensä kohdasta 2). Eriävä mielipide toimitetaan kirjallisena.

Hyvinvointivaliokunta päätti kohdat 1) ja 2) esityksen mukaan. Lisäksi hyvinvointivaliokunta päätti, että pääsääntöisesti Lappajärven kunta ei myönnä maksusitoumuksia toisten kuntien varhaiskasvatustoimipisteisiin. Muualla kuin Lappajärven kunnan alueella toteutettavaan varhaiskasvatukseen on haettava hyvinvointivaliokunnalta maksusitoumus perusteluineen hyvissä ajoin ennen varhaiskasvatuksen tarvetta tai heti tarpeen tullessa.

Lisätietoja antaa

Sivistysjohtaja Tarja Puro, puh. 044 3699 221 tai s-posti tarja.puro(at)lappajarvi.fi

Kh 29.06.2026 § 101

Valmistelija

hallinto- ja taloussihteeri Susanne Uusimäki

Kunnanhallituksen puheenjohtaja ja vt. kunnanjohtaja ovat ilmoittaneet 25.6.2026 päivätyllä sähköpostilla, että he käyttävät hallintosäännön 45§ mukaista otto-oikeutta hyvinvointivaliokunnan 09.06.2026 kokouksen asiassa 39§ Varhaiskasvatuksen maksusitoumukset toisen kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksen toimipisteessä. Hyvinvointivaliokunnan pöytäkirja on julkaistu verkossa 12.06.2026 ja Kuntalain 138§, 140§ mukaan oikaisuvaatimusaika on 7 -14 vuorokautta tiedoksisaannista.

Hyvinvointivaliokunta on päätöksessään päättänyt myöntää maksusitoumuksen Vimpelin varhaiskasvatuksen toimipisteeseen lappajärveläiselle perheelle. Maksusitoumuksen perusteena on vanhempien työssäkäyntisuunnat sekä lapsen hoitopäivän kokonaispituus. Hyvinvointivaliokunnan päätös on ehdollinen sille, että mikäli jatkossa Itäkylän alueella järjestetään varhaiskasvatusta, maksusitoumus sanotaan irti ja perheen varhaiskasvatus järjestetään Lappajärven kunnan alueella. Hyvinvointivaliokunnan päätöksenteossa jätettiin vastaesitys, jossa

maksusitoumusta ei myönnettäisi. Äänestyksen jälkeen pohjaesitys jäi voimaan äänin 5-2.

Varhaiskasvatustalain (540/2018) mukaan kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta lapselle, jonka kotikuntalaisissa tarkoitettu kotikunta kyseinen kunta on. Lappajärven kunnalla ei ole sopimusta tai tehtyjä maksusitoumuksia Vimpelin kunnan kanssa. Koska Vimpelin kunnan irtaantuminen Alajärven palvelutuottamisesta tapahtui kesken varhaiskasvatuksen toimintakauden (elo-heinäkuu), muutamat lappajärveläiset lapset jatkavat Vimpelin varhaiskasvatuksessa toimintakauden 2025-2026 loppuun.

Kunnan hallintosäännön 87 § mukaan kunnanhallitus päättää tarkemmin maksujen perusteista ja euromääristä. Lappajärven kunta on käynnistänyt säästötoimenpiteet ja kunnan palvelutuotantoa tarkastellaan osana kestävän kuntatalouden rakentamista. Kunnan tulee käydä periaatteellinen linjakeskustelu ja tehdä päätös varhaiskasvatuspalveluiden tuottamisesta ja maksusitoumuksen myöntämisen perusteista toisen kunnan järjestämässä toimipisteessä.

Todetaan myös, että päätöksestä on tullut myös kirjallinen oikaisuvaatimus päätöksen 39§ kohdasta 2. asianosaiselta perheeltä. Hyvinvointivaliokunta käsittelee oikaisuvaatimuksen seuraavassa kokouksessaan.

Esittelijä

hallinto- ja taloussihteeri

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää varhaiskasvatuksen maksusitoumusten myöntämisestä toisten kuntien järjestämiin toimipisteisiin.

Keskustelu

Kunnanhallitus kävi keskustelua kunnan oman palvelutuotannon järjestämisestä kuntalain § 8-9 sekä varhaiskasvatustalain §4-5 vastuut ja velvollisuudet huomioiden. Vähenevä väestö ja lapsien lukumäärä vaikuttaa Lappajärven kunnan palvelutuotantoon ja -verkkoon. Olemassa olevaa palveluverkkoa on tiivistetty viime vuosina ja varhaiskasvatuspalvelut on keskitetty Ullanlinnan päiväkotiiin. Varhaiskasvatuspalvelut ostetaan Alajärven kaupungilta. Kunnanhallitus katsoo, että oman palvelutuotannon turvaaminen on väestökehityksen ja taloudellisesti kestävän palveluverkon kannalta välttämätöntä, ja että varhaiskasvatus pystytään toteuttamaan varhaiskasvatustalain § 9 määrittelemän hoidon keston rajoissa.

Vt. kj muutettu päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää kumota hyvinvointivaliokunnan päätöksen 09.06.2026 § 39 kohdan 1. osalta maksusitoumuksen myöntämisestä Vimpelin varhaiskasvatuksen toimipisteeseen sitoumuksen hakijalle. Kunnanhallitus päättää samalla ettei maksusitoumusta myönnetä vastaavissa tapauksissa, kun kunta itse järjestää varhaiskasvatuksen palvelut.

Lisäksi kunnanhallitus toteaa, että hyvinvointivaliokunnan 09.06.2026 § 39 päätöksen kohta 2. pysyy voimassa, ja kohtaan 2. osoitettu oikaisuvaatimus käsitellään hyvinvointivaliokunnan seuraavassa kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja antaa

hallinto- ja taloussihteeri Susanne Uusimäki,
susanne.uusimaki(at)lappajarvi.fi, 044 369 9621

Kh 17.08.2026 § 118
217/12.07.00/2026

Valmistelija

hallintojohtaja Maria Ahvenniemi

Kunnanhallituksen päätöksestä 29.06.2026 § 101 Varhaiskasvatuksen maksusitoumukset toisen kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksen toimipisteessä on jätetty oikaisuvaatimus sähköpostitse Lappajärven kunnan kirjaamoon 10.07.2026. Oikaisuvaatimus on perhe [REDACTED] jättämä koskien päätöksen kohtaa 2.

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan muutosta kunnanhallituksen päätökseen 29.06.2026 § 101 siten, että perheen lapsi saa jatkaa varhaiskasvatuksessa toisella paikkakunnalla ja että Lappajärven kunta myöntää maksusitoumuksen.

Perusteluissa katsotaan, että Lappajärven kunnanhallituksen päätöksen peruste palvelutuotannon turvaamisesta tai taloudellisesti kestävästä palveluverkosta ei ole riittävä, koska kunta ostaa varhaiskasvatuspalvelut Alajärven kaupungilta eikä Lappajärvellä ole omaa palvelutuotantoa. Perusteluissa otetaan kantaa myös siihen, ettei kunnan taloudelle ole suurta merkitystä sillä, ostaako se varhaiskasvatuspaikan Alajärveltä tai toiselta paikkakunnalta.

Lisäksi perusteluissa viitataan Varhaiskasvatuslain 2 luku 5 §, jonka mukaan kunnan on pyrittävä järjestämään varhaiskasvatus lähellä palvelun käyttäjiä. Perhe katsoo, että heidän tulisi itse saada valita kotia lähinnä oleva päiväkotiperheen työssäkäyntisuunnat huomioiden.

Lisäksi perusteluissa viitataan varhaiskasvatuslain 2 luvun 4 § lapsen edun ensisijaisuuteen, jossa aikaisempi hoitopaikka toisen kunnan alueella on lapselle tuttu ja turvallinen ja lapselle on muodotunut hoitosuhde hoitajiin ja muihin hoitolapsiin.

Oikaisuvaatimus on esityslistan oheismateriaalina.

Laillinen tarkastelu

Kuntalain §8 mukaan kunnalla on palveluiden järjestämisvastuu

Kunta voi järjestää sille laissa säädetyt tehtävät itse tai sopia

järjestämisvastuun siirtämisestä toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle..

Lakisääteisessä yhteistoiminnassa järjestämisvastuu on kunnan puolesta toisella kunnalla tai kuntayhtymällä.

Tehtävien hoidosta järjestämisvastuussa oleva kunta tai kuntayhtymä vastaa järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden:

- 1) yhdenvertaisesta saatavuudesta;
- 2) tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä;
- 3) tuottamistavasta;
- 4) tuottamisen valvonnasta;
- 5) viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

Kunta vastaa tehtäviensä rahoituksesta, vaikka järjestämisvastuu on siirretty toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle.

Kuntalain §9 mukaan kunta on vastuussa palvelujen tuottamisesta. Kunta tai kuntayhtymä voi tuottaa järjestämisvastuulleen kuuluvat palvelut itse tai hankkia ne sopimukseen perustuen muulta palvelujen tuottajalta. Palvelusetelin käytöstä säädetään erikseen. Julkisen hallintotehtävän kunta voi kuitenkin antaa muulle kuin viranomaiselle vain, jos siitä erikseen lailla säädetään. Kunnan tai kuntayhtymän hankkiessa laissa säädettyjä palveluja muulta palvelujen tuottajalta sillä säilyy 8 §:n 2 momentissa tarkoitettu järjestämisvastuu. Tämän lisäksi palvelujen tuottajan vastuu palveluista määräytyy sen mukaan, mitä tässä laissa tai muualla säädetään, sekä mitä kunta tai kuntayhtymä ja palvelujen tuottaja sopivat.

Varhaiskasvatustalain 4 § mukaan varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

Varhaiskasvatustalain 5 § mukaan *kunnan on järjestettävä tässä laissa säädettyä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Kunta voi järjestää varhaiskasvatusta noudattaen, mitä kuntalain (410/2015) 8 ja 9 §:ssä säädetään. Hankittaessa palveluja toiselta palveluntuottajalta kunnan tai kuntayhtymän on varmistuttava siitä, että hankittavat palvelut vastaavat sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta. Kunta tai kuntayhtymä on velvollinen suorittamaan yksityiselle palveluntuottajalle korvausta vain hankkimistaan järjestämisvastuunsa piiriin kuuluvista lasten varhaiskasvatustalpalveluista.*

Varhaiskasvatuksen järjestämisestä palvelusetelillä säädetään varhaiskasvatuksen palvelusetelistä annetussa laissa (1048/2025)

Kunnan on pyrittävä järjestämään varhaiskasvatusta lähellä palvelun käyttäjiä ottaen huomioon asutuksen sijainti sekä liikenneyhteydet. Päiväkodin toiminta kalenterivuoden aikana ja aukioloaika vuorokaudessa on järjestettävä paikallisen tarpeen mukaan.

Lappajärven kunnan varhaiskasvatustalpalvelut tuottaa Alajärven kaupunki.

Lappajärven kunnanhallitus on 29.06.2026 § 101 päätöksenteon yhteydessä arvioinut Kuntalain §8 ja §9 mukaista palveluiden järjestämis- ja tuottamisvastuuta. Kunnanhallitus arvioi lisäksi päätöksessään oikaisuvaatimuksen jättäneen perheen työssäkäyntiä ja hoitopaikan tarvetta toisen vanhemman ollessa kotona.

Lappajärvellä varhaiskasvatustalysikkönä toimii Ullanlinnan päiväkodti. Päiväkodti sijaitsee noin 13 kilometrin päässä perheen kodista. Kunnanhallitus katsoo, että matka ja matkaan kuluva aika on kohtuullinen ja se täyttää varhaiskasvatustalain 5 § mukaiset kriteerit palvelutuotannolta. Lappajärven kunnalla on osoittaa Ullanlinnan päiväkodilta vapaa varhaiskasvatustalpaikka perheelle sekä osa-aikaisesti (ns. virikepaikka) sekä myöhemmin kokoaikaisesti perheen tarpeen mukaan, minkä perusteella kunnanhallitus katsoo että päätös on varhaiskasvatustalain 4 § hengen mukainen ja lapsen oikeus varhaiskasvatukseen (12 §) voidaan turvata.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Juha-Matti Näykki

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää hylätä [REDACTED] oikaisuvaatimuksen valmistelutekstissä tehdyn laillisen tarkastelun perusteella. Kunnanhallituksen päätöksen 29.06.2026 § 101 mukaisesti kunta ei myönnä maksusitoumusta toisen kunnan alueelle. Kunta tarjoaa perheelle varhaiskasvatuspaikan oman kunnan alueella.

Kunnanhallitus muistuttaa, että varhaiskasvatuspaikkaa tulee hakea erikseen ja sitä voi hakea ympäri vuoden. Varhaiskasvatuspaikkaa haetaan sähköisellä hakulomakkeella eDaisy-palvelusta. Linkki hakulomakkeelle löytyy kunnan verkkosivuilta www.lappajarvi.fi/varhaiskasvatus-ja-koulutus/

Päätös

Kunnanhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteluun. Palautuksen perusteeksi katsottiin valitusoikeudellisen päätöksen puuttuminen.

Lisätietoja antaa

hallintojohtaja Maria Ahvenniemi, maria.ahvenniemi(at)lappajarvi.fi, p. 044 3699667
kunnanjohtaja Juha-Matti Näykki, juha-matti.naykki(at)lappajarvi.fi, p. 044 369 9505